

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENILAIAN PELAKSANAAN PENTAKSIRAN BERASASKAN SEKOLAH DALAM KALANGAN GURU

NOORZELIANA BINTI IDRIS

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENGUKURAN PENDIDIKAN)

FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2016

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menilai pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) dalam kalangan guru. Terdapat lapan tujuan kajian dan lima hipotesis kajian. Model Penilaian CIPP digunakan sebagai kerangka kajian yang melibatkan semua komponen iaitu konteks, input, proses dan produk. Sampel kajian terdiri daripada 589 orang guru yang melaksanakan PBS di Semenanjung Malaysia dan dipilih secara rawak berstrata dari 48 buah sekolah. Analisis data kuantitatif dan kualitatif (temu bual, analisis dokumen dan pemerhatian yang melibatkan empat orang guru) dilaporkan secara serentak untuk menyokong dapatan kajian. Soal selidik rubrik dua lapis dibina sendiri oleh penyelidik yang mempunyai empat konstruks dengan nilai Alpha Cronbach antara 0.707 hingga 0.884. Perangkaan deskriptif secara keseluruhannya mendapati semua komponen dalam Model CIPP menunjukkan tahap yang sederhana sahaja. Namun begitu, terdapat kekuatan dan kelemahan yang didapati dalam setiap sub konstruk. Analisis MANOVA pula mendapati tahap Perancangan dan Pelaksanaan PBS guru sekolah menengah lebih tinggi dan berbeza secara signifikan dengan guru sekolah rendah. Manakala tahap Perancangan dan Pelaksanaan guru di sekolah bandar lebih tinggi dan berbeza secara signifikan dengan guru di sekolah luar bandar. Analisis Regresi Berganda bagi menunjukkan sumbangan pemboleh ubah tak bersandar terhadap Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS adalah sebanyak 47.6%. Antara faktor dominan yang menyumbang kepada konstruk Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS ialah Pelaksanaan Pentaksiran dan Matlamat PBS. Manakala sumbangan pemboleh ubah tak bersandar terhadap Pelaksanaan PBS adalah sebanyak 53.6% dan faktor yang paling mempengaruhi ialah Perancangan Sekolah dan Sikap Guru Terhadap Pelaksanaan PBS. Sebanyak lapan saranan diketengahkan bagi memenuhi matlamat Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 iaitu untuk mencapai visi sistem pendidikan dan aspirasi murid yang dapat memenuhi keperluan negara pada masa depan.

AN EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL-BASED ASSESSMENT AMONG TEACHERS

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate the implementation of the SBA among teachers. There are nine goals and five hypotheses to be tested. The CIPP Evaluation Model is used as a framework for this study. All the four components of the model – context, input, process and product are included. The sample consisted of 589 teachers who have implemented SBA in Peninsular Malaysia. They were randomly selected from 48 schools . Quantitative data analysis (SPSS version 19) and qualitative data analysis (interviews, document analysis and observations involving four teachers) were reported simultaneously. The double layer rubric questionnaire is developed by the researcher. The Cronbach Alpha value was 0.707 to 0.884. Overall, the descriptive statistics showed that all the components of the CIPP model was at a moderate level. Nevertheless, there were some strengths and weaknesses found in every sub construct. MANOVA analysis found that the level of Planning and Implementation of the SBA of the secondary school teachers were higher but varied significantly with the primary school teachers. While the level of Planning and Implementation of the school teachers in urban is higher and varies significantly compared to the teachers in rural areas. Multiple regression analysis showed the contribution of the independent variables to Acceptance Teachers Implementing SBA was 47.6%. Among the dominant factors affecting Acceptance Teachers Implementing SBA were the Implementation of the Assessment and the SBA Goals whereas other independent variables leaning toward the Implementation of SBA was 53.6%. The most influential factors to Implementation of SBA were the Planning of Schools and Attitude Towards Implementation of SBA Teachers. Eight recommendations are put forward to fulfill the goals of National Education Blueprint 2013-2025 which is aimed to achieve the vision and aspirations of the students' education system that can fulfill the needs of the country.

KANDUNGAN

	Muka Surat
PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xii
SENARAI RAJAH	xiv
SENARAI SINGKATAN	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xx
BAB 1 PENDAHULUAN	
1.1 Pengenalan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	2
1.3 Penyataan Masalah	7
1.4 Tujuan Kajian	12
1.5 Persoalan Kajian	14
1.6 Hipotesis Kajian	15
1.7 Kerangka Konseptual Kajian	17
1.7.1. Penilaian Konteks (Penataran dan Penguasaan Maklumat PBS)	20

1.7.2. Penilaian Input (Kesediaan Guru)	21
1.7.3. Penilaian Proses (Perancangan dan Pelaksanaan)	22
1.7.4. Penilaian Produk (Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS)	24
1.8. Kepentingan Kajian	26
1.9. Batasan Kajian	28
1.10. Definisi Operasional	29
1.10.1. Penilaian	30
1.10.2. Pentaksiran	30
1.10.3. Pelaksanaan PBS dalam Kalangan Guru	31
1.10.4. Penilaian Konteks	31
1.10.5. Penilaian Input	32
1.10.6. Penilaian Proses	34
1.10.7. Penilaian Produk	36
1.11. Rumusan	38

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1. Pengenalan	39
2.2. Penilaian	
2.2.1. Definisi Penilaian	40
2.2.1. Konsep Penilaian Program	41
2.3. Soal Selidik Rubrik Dua Lapis	44
2.3.1. Pembinaan Soal Selidik Rubrik Dua Lapis	51
2.4. Model Penilaian Program	57
2.3.1. Model Penilaian Tyler (1950)	59
2.3.2. Model Penilaian Stake (1967)	60

2.3.3	Model Penilaian Scriven (1972)	61
2.3.4	Model Penilaian CIPP	62
2.5	Justifikasi Pemilihan Model CIPP	74
2.6	Pentaksiran Berasaskan Sekolah	78
2.7	Penilaian Konteks (Penataran dan Penguasaan Maklumat PBS)	91
2.6.1	Objektif PBS	92
2.6.2	Matlamat PBS	93
2.6.3	Konsep PBS	94
2.8	Penilaian Input (Kesediaan Guru)	97
2.7.1	Sumber Manusia	97
2.7.2	Sumber Bukan Manusia	100
2.7.3	Pengetahuan dan Kemahiran	102
2.9	Penilaian Proses (Perancangan dan Pelaksanaan)	106
2.8.1	Perancangan Guru	107
2.8.2	Perancangan Panitia	110
2.8.3	Perancangan Sekolah	113
2.8.4	Pentaksiran Sekolah	115
2.8.5	Pembinaan Instrumen	120
2.8.6	Penjaminan Kualiti (Pementoran, Penyelarasan, Pemantauan, Pengesanan)	124
2.10	Penilaian Produk (Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS)	133
2.9.1	Kepercayaan Guru dalam Melaksanakan PBS	134
2.9.2	Sikap Guru dalam Melaksanakan PBS	136
2.9.3	Komitmen Guru dalam Melaksanakan PBS	139
2.11	Kekangan Guru dalam Melaksanakan PBS	142
2.12	Kajian-kajian Lepas	147

2.13	Rumusan	151
------	---------	-----

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	152
3.2	Reka Bentuk Kajian	155
3.3	Kaedah Kajian	156
3.4	Instrumen Kajian	161
3.4.1	Kesahan Instrumen Kajian	162
3.4.2	Kajian Rintis	175
3.4.3	Protokol Temu bual Semi-struktur	186
3.4.4	Senarai Semak Analisis Dokumen	187
3.4.5	Senarai Semak Pemerhatian	188
3.5	Kesahan dan Kebolehpercayaan Data Kualitatif	189
3.5.1	Kesahan dan Kebolehpercayaan Protokol Temu bual	189
3.5.2	Kesahan dan Kebolehpercayaan Senarai Semak	192
3.6	Populasi Kajian	192
3.7	Sampel Kajian	194
3.7.1	Kajian Kuantitatif	194
3.7.2	Kajian Kualitatif	202
3.8	Tatacara Pengumpulan Data	204
3.8.1	Pengumpulan Data Kuantitatif	204
3.8.2	Pengumpulan Data Kualitatif	207
3.9	Prosedur Penganalisan Data	213
3.9.1	Analisis Data Kuantitatif	213
3.9.2	Analisis Data Kualitatif	221

3.10	Rumusan	229
------	---------	-----

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	230
4.2	Ujian Normaliti	231
4.3	Profil Responden Kajian	236
4.4	Kekerapan Pelaksanaan	237
4.5	Analisis Dekriptif	
4.5.1	Status Konteks	242
4.5.2	Status Input	248
4.5.3	Status Proses Perancangan	253
4.5.4	Status Proses Pelaksanaan	267
4.5.5	Status Produk	290
4.5.6	Status Keseluruhan Produk	298
4.5.7	Status Kekangan Guru dalam Melaksanakan PBS	300
4.6	Pengujian Hipotesis	
4.6.1	Perbandingan Proses yang Merangkumi Perancangan dan Pelaksanaan PBD Berdasarkan Lokasi dan Jenis Sekolah	308
4.6.2	Pemboleh ubah yang Menyumbang kepada Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS	318
4.6.3	Pemboleh ubah yang Menyumbang kepada Pelaksanaan PBS	325
4.7	Kesimpulan	335

BAB 5 PERBINCANGAN

5.1	Pengenalan	337
5.2	Rumusan Kajian	338
5.3	Perbincangan	
5.3.1	Kekerapan Pelaksanaan	343
5.3.2	Penataran dan Penguasaan Maklumat PBS (Konteks)	346
5.3.3	Kesediaan Guru dalam Melaksanakan PBS (Input)	352
5.3.4	Proses Perancangan dan Pelaksanaan (Proses)	360
5.3.5	Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS(Produk)	378
5.3.6	Kekangan Guru dalam Melaksanakan PBS	384
5.3.7	Perbandingan Proses yang Perancangan dan Pelaksanaan PBD Berdasarkan Lokasi dan Jenis Sekolah	390
5.3.8	Pemboleh ubah yang Menyumbang kepada Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS	392
5.3.9	Pemboleh ubah yang Menyumbang kepada Pelaksanaan PBS	395
5.4	Penutup	398

BAB 6 KESIMPULAN DAN CADANGAN

6.1	Pengenalan	399
6.2	Implikasi Kajian	398
6.3	Kesimpulan	400
6.4	Cadangan Pelaksanaan	404
6.5	Cadangan Kajian Lanjutan	407
6.6	Penutup	409

SENARAI JADUAL**No Jadual****Muka surat**

2.1	Kandungan Soal Selidik	47
2.2	Skala Penilaian	54
2.3	Peperiksaan Pusat bagi Mata Pelajaran Matematik	80
2.4	Standard Prestasi dan Tafsirannya	84
2.5	Dokumen Standard Prestasi	86
2.6	Hubung kait antara Pernyataan Standard, Deskriptor dan Eviden	87
2.7	Penerangan Terperinci Kerangka Pernyataan Standard	88
3.1	Ringkasan Pendekatan Kuantitatif dan Kualitatif berdasarkan Elemen yang di Kaji	160
3.2	Validasi Item Persetujuan Pakar Mengikut Sub konstruk Kajian	165
3.3	Bilangan Item Mengikut Sub konstruk Selepas Kajian Rintis Kedua	167
3.4	Peratus Persetujuan Pakar	172
3.5	Nilai Kebolehpercayaan	177
3.6	Kebolehpercayaan bagi Elemen Konteks	178
3.7	Kebolehpercayaan bagi Elemen Input	179
3.8	Kebolehpercayaan bagi Elemen Proses	181
3.9	Kebolehpercayaan bagi Elemen Produk	183

3.10	Kebolehpercayaan bagi Item Kekangan	184
3.11	Kebolehpercayaan bagi Keseluruhan Elemen	185
3.12	Populasi Kajian	193
3.13	Kriteria Pemilihan Responden Kajian	196
3.14	Ringkasan Kadar Pemulangan Soal Selidik	206
3.15	Analisis Statistik bagi Setiap Persoalan Kajian	214
3.16	Interpretasi Skor Min	217
3.17	Analisis Data Senarai Semak (Analisis Dokumen)	224
3.18	Analisis Data Senarai Semak (Pemerhatian - Masa)	225
3.19	Analisis Data Senarai Semak (Pemerhatian - Peratusan)	227
3.20	Ringkasan Analisis Kualitatif	228
4.1	Profil Responden Kajian	236
4.2	Kekerapan Pelaksanaan	238
4.3	Sasaran Minimum dan Ringkasan Frekuensi bagi Kekerapan Pelaksanaan	241
4.4	Pencapaian Kriteria Minimum bagi Pelaksanaan dan Penyelarasan PBS.	241
4.5	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Objektif PBS	243
4.6	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Matlamat PBS	245
4.7	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Konsep PBS	246
4.8	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Sumber Manusia	249
4.9	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Sumber Bukan Manusia	252
4.10	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pengetahuan dan Kemahiran	255

4.11	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Perancangan Guru	258
4.12	Analisis Senarai Semak (Dokumen)	261
4.13	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Perancangan Panitia	262
4.14	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Perancangan Sekolah	265
4.15	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pentaksiran Sekolah	267
4.16	Analisis Dokumen (Peraturan)	271
4.17	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pembinaan Instrumen	276
4.18	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pementoran	280
4.19	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Penyelarasan	283
4.20	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pemantauan	286
4.21	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Pengesanan	288
4.22	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Kepercayaan Guru Tentang Kepentingan Pelaksanaan PBS	291
4.23	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Sikap Guru Terhadap Pelaksanaan PBS	294
4.24	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Komitmen Guru dalam Melaksanakan PBS	297
4.25	Skor Min Keseluruhan	299
4.26	Skor Min dan Skor Rubrik bagi Kekangan Guru dalam Melaksanakan PBS	301
4.27	Ujian Box's M	310
4.28	Analisis Varian-korarian (<i>Levene's Test of Quality of Variance</i>)	311
4.29	Analisis MANOVA Perbezaan Proses Pelaksanaan PBS Berdasarkan Jenis dan Lokasi Sekolah	312
4.30	Ujian Kesan Antara Proses Pelaksanaan PBS Berdasarkan Jenis Sekolah dan Lokasi Sekolah	314

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

XV

4.31	Analisis Regresi Berganda (<i>Stepwise</i>) Bagi Pemboleh ubah Bebas yang Mempengaruhi Penerimaan Guru dalam Melaksanakan PBS	320
4.32	Analisis Varians	320
4.33	Analisis Regresi Berganda (<i>Stepwise</i>) Bagi Pemboleh ubah Bebas yang Mempengaruhi Pelaksanaan PBS	327
4.34	Analisis Varians	328

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI RAJAH

No Rajah	Muka surat
1.1 Kerangka Konseptual Kajian	19
2.1 Tata cara Pembinaan Instrumen	53
2.2 Jumlah Skor di Terjemahkan ke Skala Likert	55
2.3 Jumlah Skor bagi Kategori Kedua di Terjemahkan ke Skala Likert	55
2.4 Teori Penyeliaan Klinikal Tiga Tahap (Acheson, 1997).	67
2.5 Tindakan Dinamik Model Penilaian CIPP	70
2.6 Hubungan Antara Membuat keputusan dengan Penilaian dan Aktiviti	70
2.7 Hubungan Kepercayaan, Sikap dan Tingkah Laku	73
2.8 Komponen PBS	79
2.9 Pelaksanaan PBS	81
2.10 Kerangka Utama Pernyataan Standard	88
2.11 Penggunaan Standard Prestasi dalam Pentaksiran Sekolah	109
3.1 Kerangka Tatacara Proses Kajian Penilaian Pelaksanaan PBS dalam Kalangan Guru	154
3.2 Ringkasan Reka Bentuk dan Kaedah Kajian	155
3.3 Fasa Pengumpulan Data	159
3.4 Prosedur Pemilihan Sampel Sekolah	198
3.5 Prosedur Pemilihan Sampel Guru	201
3.6 Contoh Dokumen dari Buku Rekod Mengajar	210

3.7	Contoh Instrumen Guru	211	
3.8	<i>Camera Cam</i> Panasonic SDR-S26	212	
4.1	Graf Plot Normal	234	
4.2	Graf Plot Taburan (<i>Scatter plot</i>)	235	
4.3	Histogram	235	
4.4	Pentaksiran yang dilakukan oleh Guru	273	
4.5	Contoh Pelaporan Guru	273	
4.6	Set Instrumen di Pasaran	278	
4.7	Fail Pentaksiran Murid	303	
4.8	Contoh Eviden Murid 1	304	
 05-4506832	4.9	Contoh Eviden Murid 2	304
	4.10	Graf Kesan Interaksi Antara Sekolah Rendah dan Sekolah Menengah Bagi Proses dan Perancangan Pelaksanaan PBS dalam Kalangan Guru	316
	4.11	Graf Kesan Interaksi Antara Sekolah Bandar dan Sekolah Luar Bandar Bagi Proses dan Perancangan Pelaksanaan PBS dalam Kalangan Guru	317

SENARAI SINGKATAN

BRM	Buku Rekod Mengajar
DSK	Dokumen Standard Kurikulum
DSP	Dokumen Standard Prestasi
FPK	Falsafah Pendidikan Kebangsaan
FPN	Falsafah Pendidikan Negara
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
JUS	Jurulatih Utama Sekolah
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
KSSM	Kurikulum Standard Sekolah Menengah
KSSR	Kurikulum Standard Sekolah Rendah
LPM	Lembaga Peperiksaan Malaysia
PBS	Pentaksiran Berasaskan Sekolah
PdP	Pengajaran dan Pembelajaran
PEKA	Pentaksiran Kerja Amali
PLBS	Pentaksiran Lisan Berasaskan Sekolah
PMR	Penilaian Mengah Rendah
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PPPM	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia
S/U	Setiausaha
SPSS	<i>Statistical Packages For The Social Science</i>

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

xix

ULBS Ujian Lisan Berasaskan Sekolah
UPSR Ujian Penilaian Sekolah Rendah

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI LAMPIRAN

- A Soal Selidik Rubrik Dua Lapis
- B Jadual Penentuan Item (JPI)
- C Pekali Korelasi
- D Validasi Instrumen Kajian
- E Senarai Pakar
- F Protokol Temu bual Semi-struktur
- G Skor Min dan Sisihan Piawai Aspek Perancangan dan Pelaksanaan Berdasarkan Lokasi Sekolah
- H Skor Min Dan Sisihan Piawai Aspek Perancangan Dan Pelaksanaan Berdasarkan Jenis Sekolah
- I Surat Kelulusan Membuat Kajian (BDPPP)
- J Surat Kebenaran Membuat Kajian (Negeri)

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENDAHULUAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

1.1 Pengenalan

Bab ini menghuraikan latar belakang kajian, iaitu prosedur yang terlibat dalam pelaksanaan PBS, penilaian proses pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) dalam kalangan guru yang dijalankan di sekolah serta menentukan sejauh mana program PBS mencapai matlamat bagi melihat penerimaan guru dalam melaksanakan PBS. Seterusnya perbincangan mengenai pernyataan masalah, tujuan, objektif, persoalan dan kerangka konseptual telah diutarakan diikuti dengan penjelasan mengenai kepentingan

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

kajian dan batasan kajian. Akhir sekali penyelidik menghuraikan definisi operasi bagi tujuan menjelaskan pemboleh ubah kajian.

1.2 Latar Belakang Kajian

Mengikut hasrat Falsafah Pendidikan Kebangsaan (FPK), produk yang hendak dikeluarkan adalah individu yang sempurna dan lengkap, yang bukan hanya lulus dalam peperiksaan semata-mata. Secara umumnya, dapat diperhatikan sistem pendidikan negara kita berteraskan peperiksaan yang mendorong pelajar-pelajar belajar dan menghafal untuk lulus peperiksaan. Pengetahuan yang diterima dengan cara ini tidak akan kekal dan mereka boleh lupa apa yang dipelajari selepas peperiksaan. Ini bermakna kejayaan dalam peperiksaan tidak memberi gambaran sebenar tentang kejayaan penguasaan sesuatu kurikulum (Azman, 1987; Ruslina, 2002). Proses pembelajaran di sekolah kini terlalu menekankan aspek menghafal fakta sedangkan fakta seharusnya digunakan untuk berfikir (Jamil, 2002). Maka pelajar yang berkualiti rendahlah yang akan terhasil.

Berikutan itu, pihak kementerian amat prihatin terhadap dakwaan bahawa sistem pendidikan negara terlalu berpaksikan peperiksaan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM), 2013-2025 (KPM, 2012). Justeru, Mesyuarat Jemaah Menteri bertarikh 17 Disember 2010 telah bersetuju supaya PBS dilaksanakan sebagai sebahagian daripada Program Transformasi Pendidikan. Program ini bertepatan dengan visi dan aspirasi yang

dinyatakan dalam laporan awal PPPM, 2013-2025 di mana pihak kementerian sangat menekankan konsep 'kualiti' yang perlu ada pada setiap murid. Oleh kerana itu, PBS merupakan satu pentaksiran yang bersifat holistik yang mampu menilai aspek kognitif (intelekt), afektif (emosi dan rohani) dan psikomotor (jasmani) selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan, Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM).

PBS telah pun dilaksanakan di Malaysia secara berperingkat bermula pada tahun 2003 dalam sebelas mata pelajaran yang telah ditetapkan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM). Sebelas mata pelajaran ini termasuklah Ujian Lisan Berasaskan Sekolah (ULBS) dan Pentaksiran Lisan Berasaskan Sekolah (PLBS) dalam subjek Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris; Pentaksiran Kerja Amali (PEKA) dalam subjek Sains; kerja kursus untuk subjek Kajian Tempatan, Geografi, Kemahiran Hidup (Ekonomi Rumah Tangga, Kemahiran Teknikal, dan Perdagangan dan Keusahawanan), Sivik dan Kewarganegaraan, Pendidikan Moral, dan Sejarah (Lembaga Peperiksaan Malaysia, 2012c). Kini PBS telah dijalankan secara menyeluruh bagi semua mata pelajaran di 5034 buah sekolah rendah dan 1800 buah menengah rendah (KPM, sehingga Ogos 2013).

PBS juga telah memberi pengiktirafan dan autonomi kepada guru untuk melaksanakan pentaksiran formatif (pentaksiran yang dijalankan semasa proses pembelajaran berlangsung) dan sumatif (pentaksiran yang dijalankan di akhir satu unit pembelajaran) yang berasaskan sekolah. PBS dilaksanakan di sekolah oleh guru dengan mengikut prosedur dan format yang telah ditetapkan oleh Lembaga Peperiksaan Malaysia

(LPM). Guru perlu melakukan penilaian dan melaksanakan PBS dengan mentadbir, menaksir, menskor dan merekod pencapaian afektif pelajar di peringkat sekolah (Zambri, Mohamad Amin & Nik, 2010). Pelaksanaan PBS telah melibatkan guru seramai 212 115orang (KPM, sehingga Ogos 2013) di seluruh Malaysia Barat.

Program PBS ini merupakan transformasi dalam sistem penilaian pendidikan di Malaysia dan merupakan suatu sistem pentaksiran alternatif kerajaan dengan mengkaji semula sistem pentaksiran dan penilaian sedia ada dalam usaha menjadikan persekolahan tidak terlalu berorientasikan peperiksaan. Sistem penilaian tradisional yang diguna pakai pada masa kini adalah berasaskan penilaian sumatif di mana pelajar dinilai di akhir pembelajaran untuk menentukan gred pencapaian mereka seperti dalam Ujian Penilaian Sekolah Rendah (UPSR) dan Penilaian Menengah Rendah (PMR).

Maka dengan itu, KPM telah memberi fokus kepada pemantapan sistem pentaksiran dan penilaian masa kini supaya lebih holistik dan autentik. Ini bermakna pentaksiran amat penting kerana ia boleh melihat prestasi pelajar secara menyeluruh yang menepati matlamat FPK dalam usaha membentuk dan membangunkan modal insan yang gemilang. Ini bertepatan dengan matlamat PBS iaitu;

- i) mendapatkan gambaran tentang prestasi seseorang pelajar dalam pembelajaran;
- ii) menilai aktiviti yang dijalankan semasa proses pengajaran dan pembelajaran berlangsung;

- iii) mendapatkan maklumat secara berterusan tentang pengajaran dan pembelajaran serta merancang dan memperbaiki pengajaran dan pembelajaran.

(Mohd Isha, 2011).

Nevo (1994) juga berpendapat bahawa, dalam pentaksiran pelajar akan dinilai berasaskan penglibatan yang aktif dalam menggunakan pengetahuan dengan cara yang kreatif untuk menyelesaikan sesuatu masalah yang autentik atau mempunyai realiti dalam kehidupan sebenar.

Sementara itu, Hishamuddin (Utusan Malaysia, 2006) menyatakan bahawa untuk memastikan sistem pentaksiran menjadi lebih berkesan, maka perlu ada standard atau piawai yang dijadikan kriteria dan rujukan kepada pihak-pihak yang terlibat dalam pentaksiran seperti LPM dan guru di sekolah yang akan melaksanakannya. Untuk itu, guru perlu dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan pentaksiran di sekolah dengan jayanya. Menurutnya lagi, PBS yang hendak dijalankan mestilah bersifat holistik di mana pentaksiran holistik membolehkan pelajar dinilai secara berpusatkan pelajar dan berasaskan inkuiri.

Jamil (2008) menyatakan bahawa dalam membuat sesuatu PBS, pelaksanaan yang dibuat perlu mengikut acuan yang telah dibina dalam sistem pendidikan kebangsaan. Selain itu PBS perlu mencakupi semua aspek penilaian yang dibuat agar selari dengan FPK yang bermatlamat untuk melahirkan insan yang seimbang dari segi jasmani, emosi,

